

مهاجرت علمای ایرانی مقیم عراق به ایران در پی اولتیماتوم روسیه به دولت ایران (1290ش)

مجلس شورای ملی در سال 1289 ش تصویب کرد که ایران برای اصلاح امور اقتصادی خود، مستشار مالی از آمریکا استخدام کند.

مجلس شورای ملی در سال 1289 ش تصویب کرد که ایران برای اصلاح امور اقتصادی خود، مستشار مالی از آمریکا استخدام کند. در پی آن مورگان شوستر آمریکایی به مدت سه سال به عنوان خزانه‌داری کل کشور منصوب شد. این عمل با مخالفت شدید روسیه تزار مواجه گردید و پس از بهانه‌های بسیار، به ایران هشدار داد که اگر شوستر از ایران اخراج نشود، به ایران لشکرکشی خواهد کرد. هنگامی که مجلس در برابر این اولتیماتوم مقاومت کرد، دولت روس، شمال ایران را اشغال کرد و تا قزوین پیش رفت. زمانی که روحانیون ایرانی مقیم عتبات عالیات مقدسه عراق از جریان اولتیماتوم روسیه به ایران با خبر شدند، برای نجات ایران از ذلت و مبارزه با روس‌ها تصمیم گرفتند تحت رهبری آیت‌الله آخوند خراسانی و شیخ عبداللّه مازندرانی به ایران باز گردند. ولی آیت‌الله آخوند خراسانی که قصد عزیمت به ایران را داشت، به طور کاملاً مشکوکی بر اثر یک بیماری ناگهانی وفات نمود و این حرکت، باز ماند. دولت ایران سرانجام به ناچار در برابر خشونت دولت روسیه تزاری تسلیم شد و به خدمت مستشاران آمریکایی پایان داد.